

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

I. Lvtherus tantam nouorum Doctorum multitudinem è schola sua
progressam videns, stupore defixus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Singularis ille fuerit protector. Sed hæc ego pluribus hoc loco ventilare nolo, utpote in Antichristo meo satis superque discussa qui si quibusdam foite igoitus sit, is vel ex his paucis Chyträi dellantur nœrias animadverteret. 1. quod Beatus Gregorius de nullo statu Ecclesiastico deciderit, sed per minora Ecclesiæ officia & Gradus ecclesiæ ad supremum apicem in eo permanens constantissimè obierit: Lutherus econtra acribus in ordinem & Doctorem Theologiae & ab ordine suo in sacerdalem vitam & à Theologia Veteri descivit in novam à se excogitatam. Secundo quod Beatus Gregorius claves habuerit, ipso adversario confitente, nempe Scientiæ, & Jurisdictionis Lutherus autem clavem Solius Scientiæ, sine omoi Jurisdictione. Tertio quod Beatus Gregorius claves quas semel accepérat, non mutaverit, Lutherus vero quod accepérat tradidit mutaverit, ut ex utriusque vita & actis collatis elucet. 4. Quod Fumus nullus ex S. Gregorij doctrina vel actus secundus sit, quo obscuratus sit splendor gloria Christi vel Ecclesiæ, quia per illum etiam Anglia ad Fidem Christi accessit. At per Lutherum ut ex 200 hæresibus ex eo natis supraliqueret & gloria Christi per septentrionem imminuta est & Ecclesia excisa. Locutas vero esse monachos & sacerdotes, id pro ea parte, quia illi uti Lutherus, Calvinusque, Zwingliusque defecerunt ab ordine suo verum dicit Chyträus, qua vero parte Monachi & sacerdotes propossum Fidei & professionis suæ tenuerunt, non Locutæ sane fuerunt sed mæssores in agro Domini, è quo manipulos Gentium, ex Anglia, Scotia, Indiaque tota, in horreum Domini, ad stuporem compararunt. Quod vero hunc, omnium qui post Apostolos fuerunt maximum & sanctissimum Pontificem hæretici venenatis calumnam telis potissimum impetrant, causa est quod ordo & ceremonia Ecclesiastica, quæ Italia à Gothis & Vandalis vastata, nonnulli labefactatae fuerant, ab eo sint restauratae. Ea enim tempestate nostris temporibus simillima, omnes libri Ecclesiastici quos nācili illi poterant, ab hæreticis combusti, & altaria destructa erant & in pulverem redacta: quæ omnia optimus & sanctissimus ille Pontifex restauravit, atque Ecclesiam pristino nitore rekituit, fidemque longe in Iosulas propagavit, gentiles convertit: Ipsi Centuriatores (a) farentur, ab hoc divini Verbi doctrinam, adeoque ipsam

Christianitatem, que hæresiam iam manus datura videbatur, fusse conservatam. Tanta scilicet tamque admirabilis veritatis vis est, ut vel ab invitis, quam cupid, confessionem extorqueat.

QUOMODO QUISQUE NOVAM
sibi religionem fabricare instituerit:
& quam miseris modis Catolici oppresi sunt
& decepti.

CAPUT XVIII.

ARGUMENTUM,

- I. Lutherus tantam novorum Doctorum multitudinem è schola sua progressam vident, stupore desixus.
- II. Vnusquisque novæ sectæ vult haberi auctor.
- III. Laici Concilia indicunt.
- IV. Quarela Centuriatorum de magistratu populari.
- V. Quomodo primi Lutherani Catholicos aggressi sunt.
- VI. Maior pars Catholicorum tum male instructa ad refutandos aduersarios.

I. **L**UTHERVS tot nouas quotidie emergentes opiniones, tot nouas sectas nascentes, & Sacramentariorum praesertim sectam mirum in modum auctam, ac quotidie è sua schola Nouæ Doctrina Auctorem produdentem videntes, valde animo angebatur, immodice rebus suis pæne desperare incipiebat. Præter enim eas sectas quas veluti digito supra indicavimus, una ipsius propriissima secta triginta quatuor diversis opinionebus erat distracta & velut Triginta capitulo fatus enixa iacebat, ut Bredembachius scribit vel ut alij multo plures, nempe ducentæ, quæ siogulæ suos habuerunt assertores atque assecias. Siquidem Nonaginta solum hæreses reperit D. Augustinus à Christi tempore ad tuam ætatem, annis 400, & Nicolaus laus

a Cent. 6. cap. 10. pag. 979. & 680.

Iaus Sanderus (a) ab ætate Augustini centum octoginta & unam. at à Lutheri apostasia An. 1517. cæpta ad Annum 1591. Stanislaus Rescius (b) & alij (b) ecce. impletumq; est iterum exactissime quod scriptis Epiphanius (c) Sic ut porta olim centum Briareum, aut Argum centum oculos habentem confinxerunt sic omnes huius temporis heretici in corpus centum capita habens se ipsos efformarent, & qualibet horum cupiens sibi ipse principatum constitutere, caput nominauit se ipsum, aliam ac furioram introducens doctrinam, prater Praeceptorum suorum vanum laborem. qui omnes tamen, ut de Gnosticis scriptis Irenæus (d) suam doctrinam Veritatis vocant Euangelium. Neque enim Plinio teste, ullum tam impudens est mendacium, quod non assertorem aliquem; neque tam absurdum deliramentum, ut apud Varronem est, quod non defensorem inueniar. Totus igitur non in stuporem tantum, sed furorem quoque versus, quod vix à se cœpti ædificij ruinas iam & rudera visideret Lutherus apud intimos amicos hanc suam infelicitatem non semel deplorauit. Ad Norimbergenses scribens, (e) Rem ait, mirandam esse ac lacrymis dignam, quod multa verbes tantum Euangeli desiderium præferant, ut denatur illud videantur, eidem tamen portas atque aditus omnes occidunt. Quantopere vero novatum Indies nascientium opinionum multitudo animatum eius perturbauerit, scripta eius passim testantur. Sathanas, inquit quodam loco, (f) hanc prærogatiuam habet, ut ram inepita vel absurdæ doctrina excoxitari non possit, quia non statim à multis attrahitur ac mordicus defendatur nec villus tam crassus est error, quin nugatoris aut excrebrat; alienius calculo comprobetur; immo quanto quidque inespitos est atque absurdius, tanto faciliter tantoque à pluribus recipitur atque approbatur. Hoc nobis Germanus virium innatum est, ut nouis rebus semper inhiemus & quibus si quis interdicere nobis velit, ad insaniare nos & furorem redigat; at eadem si libere nobis permittantur, mox fastidita prioribus, magis aliquid nouum optabimus. Ego etiam si centum annos vixeris, nullum tamen quietis in Christiana Republica constituenda spem video. Adeo diabolus vinculis solitus ubique tumultuatur. Nihil aliud cupio, quam ex saeculo quamprimum exire, omnirum videns sua culpa peccatum abyssi apertum exhalare tam terros fumos, ut ipsi authori oculi dolerent. Inde dignum hoc, cuius qui tantorum omnium malorum auctor fuit, votum, quidai verò ita voiceret

conscientia vulnerata traditione tam copiosi Sanguinis in perditionem deiecit; iam tum enim Lutherus Euangelij sui ruinam facile prospiciebat. Hanc ipse sibi prædixit: ut in Commentarijs super Genesim, postremo ipius, Anno M D XLIV. edito fatu, legere est, vbi ratiocinatur, posquam decesserit, doctrina sua eam fore conditionem, ut ad eam conservandam vix illa satis futura sint auxilia. Calcius sane gloriatur, (f) se plusquam ter centum animarum millia à Luthero abstinxisse. quid non alij, si per singulos inveniatur ratio, factatum principes, Lutherum fecuri, sed supplantatores patris sui! Idem Lutherus Commentarijs super Epistolam ad Galatas (quæ verba tamquam oraculum discipuli eius narravere) inquit, Multos ambitionis studio sele eleuatoris, ac sub pietatis præceptu peruersam doctrinam alacrituros, & intra breve tempus omne id quod tam longo tempore ac tantu laboribus ab ipso adficatum sit, euersuros. O vatem iam non vanum, & suæ ipsius ruinas verum prophetam! Veruntamen idem propheta non videtur fuisse magnæ memorie, utpote qui Tom. II. editionis Anno M D XLVIII. ante à scriperat: Quod doceo & quod scribo, in aeternum manebit, etiam si tota Mundi dissoluatur ac dissipetur machina. Sed nihil peius eum habuit quam quod se qui initio tamquam Germaniae Apostolus primus inter omnes locum habuit, postea multis alijs posthabitum & ad infima fere subsellia redactum vidit. Zwinglius, Oecolampadius, Calvinus, Bucerius, Melanchthon, & Marth, (aiunt illi qui contra Lutheranam Concordiam scripserunt) multo meliores Theologi fuerint quam Lutherus. Centuriatores quidem Lutherum strenue defendunt; sed is ab alijs multo acriter oppugnat. Xylander Prædicanus, eiurato Lutheranismo. Non dubium esse, inquit, quin si Gamaliela consilio, ad quod Lutherus iam olim cum doctrina sua provocauerat, obtemperet, brevi apparisurum sit, Lutherus doctrinæ

a lib. de Virili monachia. b in Centurijs c Anatomia Eccl. Cathol. Tr. 1. d lib. Haresi 36. e libo 3. contra Hares. cap. ii. f Super Psalm. orig. Lib. quod hec verba Christi, & lib. de Cœna aduersus Zwinglium h Calv. in ols admon. ad VVestph. pag. 194. & 233. Hist. de Cœn. Aug. fol. 380, i Fol. 69. Xylander à Lutheranismo corripersus.

doctrinam non à Dei spiritu sed ex hominibus esse. Eoque sperandum, doctrinam hanc in hominum natam cœbris, brevirursus interitutram; præserim quum intefstino schismate & dissensionibus vires huius sectæ adeo debilitat & sine, ut nihil quam propinqua eius ruina expectari possit. Et hunc quidem metum etiam Centuriatores omnibus fere paginis ostendunt: nec mirum, ita enim B. Joannes Apostolus in Apocalypsi sua cap. 9. in Prophetia de Locustis prædictit, quod nempe eos in quos potestatem non acceptant seducendo & inficiendo, cruciabant mensibus quinque, quos meses si ad Lunares referamus cursus aut solares, iam pridem absolutos videmus, cum vero adhuc dum crucient fideles, tempus id utique Maiora spatia nempe Saturnia erit referendum, ut singuli de mensibus quinque 30. ferre annorum spatium concerant, quo posito cum quinies 30. periodi Saturnij sideris sint CL. annorum decursus, & Lutherus Anno 1517. exente occupent Catholicos cruciate, opinatilicebit non absque aliqua ratione adiectis ad eum anni numerum annis prædictis, CL interitum Lutherica se. Et ad Annum 1667. instare.

II. Nec mirū tane est, singulos novorū istorum Evangelistarū suis veluti classicum cecinisse Post primarij enim ipsorum Magistri apostoliam unusquisque è Saturniano & melancholico suo ingenio sectam sibi formabat; quisque in sua officina ad suum modulum Deum sibi singebat, ut metiro exclamare possimus: vel cum Scriptura (a) secundū numerum civitatum tuarum, O Septentrio, erant Dij tisi. Et unaquaque gens fabricata est Deum suum. vel cum poëta; Heu mihi, quot Fidibus, luditur una fides. vel. Hei mihi, quam varia damon mortalibus arte illudit, & co mentes agit atq; furor!

Nullus ut in toto tam detestabilis error

Orbe sit, quē non hominū pars magna sequatur.

Rationem huius calamitatis bene Lutherus ipse vedit, inquiens. (b) Violata Ecclesia concordia atque unitate, dissensionum nullus est finis. Sacramentarij primum à nobis exierunt, deinde Anabaptista, qui tamen longe inter se dissident. Sic una secta provocat alteram, & una alteram condemnat. Cessante unitate, in infinitū progrederetur numerum Mathematici dicunt; sic disturbata Ecclesia unitate, erroribus aditum precludere impossibile est. O quovis alio quam hæretico, & quidem hæsiarcha Lutheru dignam sententiam! An quisquam putet hanc in eodem pectore in quo tot absurdæ opiniones, natam; & ab eodem ore quo tot blasphemiae, prolatam? Circumferuntur versus a-

liquot; Lutheri fortunam suam lamentantis personam representantes; quos ut lecti digos & intellectu faciles adscribo. Sic vero in eis loquitur Lutherus:

Si qua mihi iustas expressit causa querelas,
Heu nunc pra cunctis digna querela venie.

Ille ego qui quondam fama super ethera notus,
Nunc me vix aliquā gloria parte manet.

Omnia Calvinus rapuit, totumque per orbem
Illi a vipero dogmata fælle serit.

Tu quoque dilectos inter pars prima Melanchthon,
Qui mibi p̄a cunctis fidus amicus eras,

Diceris extrema liquisse in morte Lutherum,

In nova Calvini dogmata falsariens:
Hic ubi pallentes pervenit rūmor ad umbras,

Heu mea concussit quām gravis ossa dolor:

Hinc Anabaptista, Smidelinus, Brentius, & qui
Musculus exigui nomina muris habet,

Gallus, & Illyricus, nuper quoque missus ad Orcum
Zuingleius, & reliqui tubaprofana uigent.

Aff ego, qui quondam doctor, primusque magister,
Quique hu discipulis semina prima dedi:

Heu miser ignotus profugus compellor ad oras,

Vixque aliquā nomen parte Lutherus habet.

Quamq; ego venabar landem famamq;, decusq;,

Heimodo discipuli cuncta tulere mei.

Quos genui, quos hac peperit miki lingua, manusque,

Quorum precipuus fautor, & author eram.

Hac promissa fides? pietas hac debit a patris;

Heu miki quam pretium triste magister, habet.

Degeneres animi! genus execrabilis mundo,

Tempore percepites premia dignatio.

Hecego vaticinor: Vates quoque vanus habebor,

Nite, perfida gens, pœna parata manet.

III. Alia & prædictæ causæ proxima in infinitum multiplicandi hæreses fuit immanis licentia interpretandi scripturas sacras, à Luthero inchoata pro arbitrio, & alijs omnibus communicata. Et hoc potissimum videatur indicati per apertitionem putes abyssalis in Apocalypsi. Siquidem sacra scriptura vere est abyssus, in qua a diebus Moysis usque modo quatuor annorū millibus ingeniorum laborat, fodit & mendicat, & nondum fundum percidere potest. Placuit valde iudi populo, quod ipsi sine scholarū impensa & labore à Luthero crearentur Doctores Sacro Sanctæ Theologiae ac Scripturarum, & usus est potestate docendi accepta à Luthero, & inter-

preterem. 2. & 4. Reg. 17. b. Lush. Tom 5. cap. 5. ad Cal.